

man nu har forsøgt at gjøre gjældende om de Forpligtelser, en Kirkeæder har ligeoverfor Kirken, vil jeg virkelig tilraade at vedtage det Forslag, der er stillet om, at man i Loven skal forandre „Kirkeæder“ til „Tiendeeier“; thi beholder man „Kirkeæder“, efter at have hørt saa vidunderlige Forestillinger om dette Forhold, der stride mod dem, hvori man har levet, og jeg troer med Rette, om dette Forholds Bestaaenhed, kunde det synes, at man gav en ny Støtte dertil, og jeg troer derfor, at denne Forhandling viser Rigtigheden af at stemme for at forandre Betegnelsen „Kirkeæder“ til „Tiendeeier“. — Med Hensyn til det Spørgsmaal, som her er kommet frem, angaaende hvad der burde afgjøres ved Lov, og navnlig angaaende Domstolenes Stilling ligeoverfor Lovgivningsmagten, da veed man jo fra tidligere Tid, hvilken phantastisk Betragtning den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein) har af Domstolene. Det ligger i hans Ord, at Domstolene efter Grundloven ikke alene skulle være den tredje Statsmagt, men tillige den overordnede Statsmagt, være den, der stod baade over Kongen og Lovgivningsmagten, altsaa ikke en sideordnet, men en overordnet Myndighed. Denne phantastiske Forestilling er engang tidligere med megen Alvor og Bestemthed bleven viist tilbage af den ærede Indenrigsminister, og jeg skal derfor forsaavidt henholde mig dertil. Den ærede Rigsdagsmand er imidlertid i sin Phantastirigdom med Hensyn til dette Spørgsmaal gaaet et Skridt videre; thi han har antydet — det klang næsten som en Trubsel — at man kunde maafee komme til ved Domstolene at afgjøre, om en Lov, givet af den lovgivende Magt, var lovlig; det kunde være en Ret, Domstolene havde, at afgjøre, om en Lov var lovlig. Dette troer jeg nu er en phantastisk Paastand, men tillige noget farligt, om det nogensinde skulde blive til mere end Phantasi, at Domstolene skulde kunne underkjennde, hvad den lovgivende Magt, der bestaaer af Folkets Udvalgte i to Thing og Hans Majestæt som Den, der skal stadfæste Loven, har givet som Lov, og skulde kunne sige, at den med Kongen i Spidsen givne Lov ikke var grundlovmæssig. Hvis saa var,

maatte Grundlovens § 3 forandres derhen, at det var alene Dommermagten, der var den eneste Statsmagt her i Landet. Men det kommer ikke dertil; det har ingen Nød. Det ærede historiske Medlem fra Faaborg (Schjern) pleier ved saadanne Spørgsmaal at marchere op med den grundlovgivende Rigsforsamlings Tidende. Det har han ikke fundet hensigtsmæssigt i Dag, og jeg skal derfor indtage hans Plads med Hensyn til dette Spørgsmaal. Jeg skal da gjøre opmærksom paa, at der blev forsøgt noget Saadant i den grundlovgivende Rigsforsamling med Hensyn til, at Domstolene skulde være den overordnede Statsmagt. Der blev stillet Forslag om at indsette i Grundloven en Paragraph, saalydende: „Alle Love og Anordninger, som ere i Strid med Grundlovens Bestemmelser, ere forsaavidt uden Gyldighed“, og denne blev forklaret og forstaaet saaledes af den grundlovgivende Forsamling, at det var Domstolene, der skulde afgjøre, naar en Lov udkom, om den var i Strid med Grundlovens Bestemmelser, og som saadan maatte være ugyldig. Efter en meget udsørlig Forhandling af dette Spørgsmaal blev der vedtaget et Endbringsforslag, som gik ud paa, at Paragraphen skulde forandres derhen: „Alle hidtil udkomne Love og Anordninger, der ere i Strid med Grundlovens Bestemmelser, ere forsaavidt uden Gyldighed“ — altsaa ikke fremtidige Love, men alene de, som vare bestaaende paa den Tid, Grundloven udkom, forsaavidt de ikke vare stemmende med Grundloven. Efterat dette Forslag var vedtaget, forkastedes hele Paragraphen med 114 Stemmer mod 1 (H. Hage: Maa jeg bede om Ordet!). Den ærede Rigsdagsmand, som nu bad om Ordet, var en af dem, der meget stærkt forsvarede denne Paragraph. Efter et saadant Udfald, hvor en Paragraph af dette Indhold var forsøgt indsat i Grundloven, men mødte tilstrækkelig Modstand, troer jeg, man saa meget mindre behøver at frygte for, at en saadan Phantastirigdom og dette overjordiske Standpunkt, som Domstolene skulde indtage, nogensinde vil blive praktisk; men jeg vilde gjøre opmærksom herpaa, da jeg saae, at det historiske Medlem ikke opfyldte det, som han ellers pleier at ansee for sin Pligt.